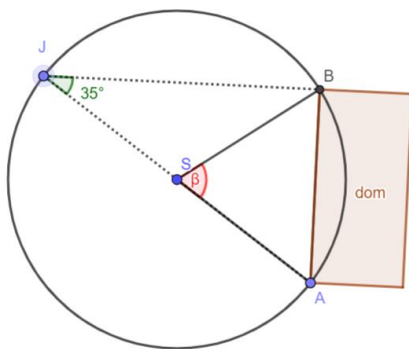
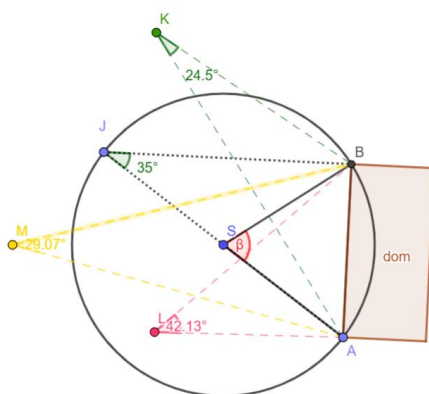

Úloha

Ján fotografoval dom z bodu J . Pri využitom nastavení umožňoval objektív snímať pod 35° zorným poľom. Potom chcel spraviť ďalšiu fotografiu, a to z bodu S (zo stredu kružnice určenej bodmi J, A, B). Ako musel zmeniť zorné pole objektívu, aby mohol odфотографovať celý dom?

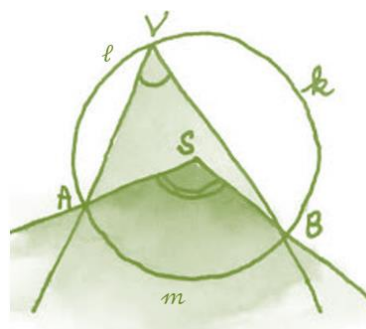

Kde by ešte mohol stáť Ján, aby odfotoil celý dom s 35° zorným poľom objektívu?

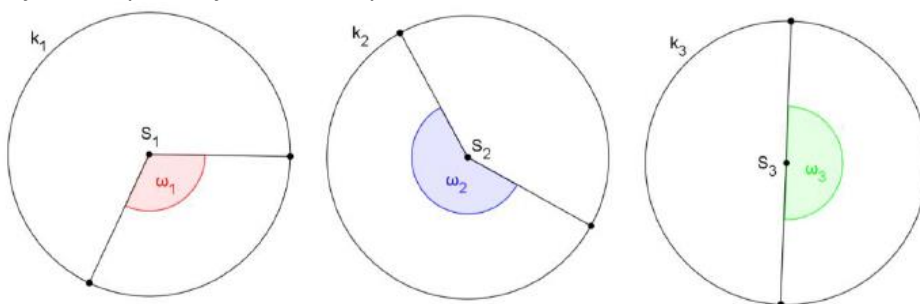
UHLY V KRUŽNICI

- A, B rozdelia kružnicu k na dva oblúky
  - oblúk m , oblúk ℓ
- V je ľubovoľný bod na k
- **stredový uhol** $\sphericalangle ASB$ prislúchajúci oblúku m je práve jeden,
- **obvodových uhlov** $\sphericalangle AVB$ prislúchajúcich oblúku m je nekonečne veľa

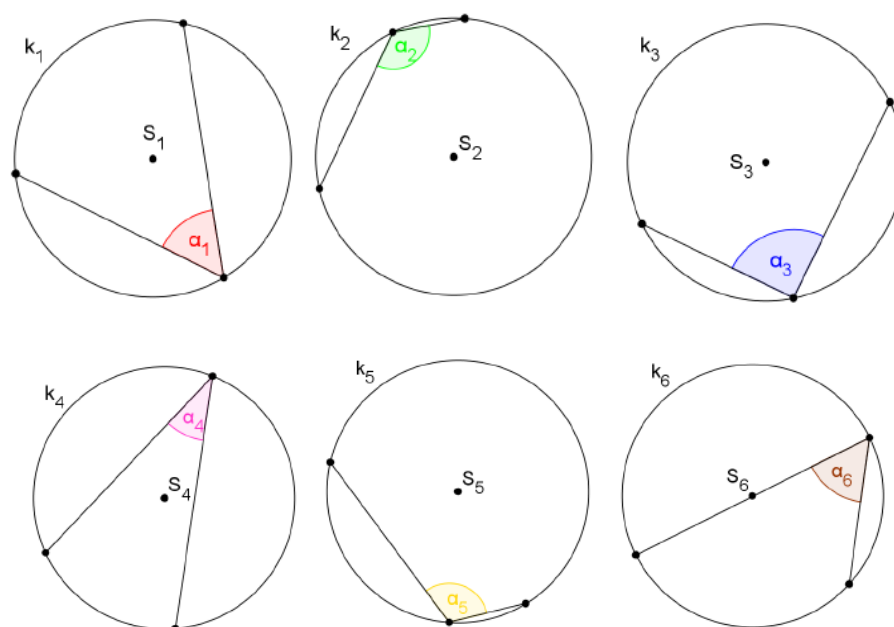

Úlohy

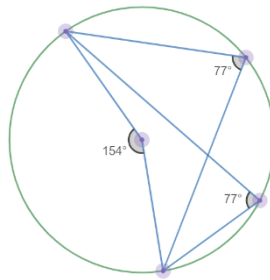
1. Na obrázkoch sú znázornené kružnice a stredové uhly v nich. Ku každému stredovému uhlu nájdite zodpovedajúci obvodový uhol.

2. Na obrázkoch sú znázornené kružnice a obvodové uhly v nich. Ku každému obvodovému uhlu nájdite zodpovedajúci stredový uhol.

Vety

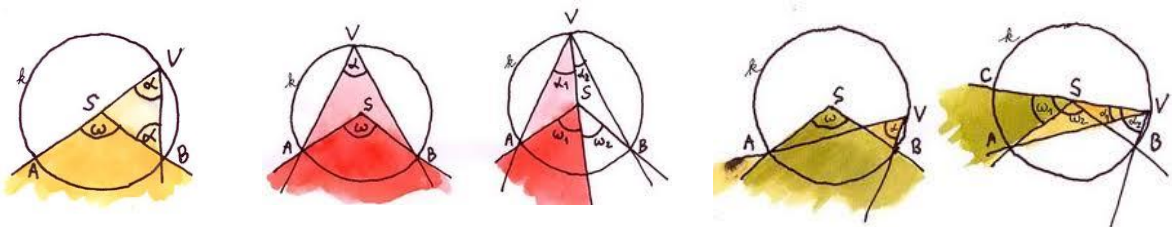

<https://www.desmos.com/geometry/yhr60rizil>

Veta o obvodových uhloch

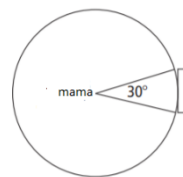
Veta o vzťahu medzi obvodovým a stredovým uhlom

Dôkaz vety 2

Úlohy

1. V dome zhasli svetlá, takže Kamil a jeho mama pomocou bateriek hľadali elektrický panel. Kamilova baterka osvetlí plochu pod uhlom 15° . Baterka jeho mami osvetlí plochu s uhlom 30° . Ukážte, kde by mal Kamil stáť, aby na elektrický panel svietili obe baterky.

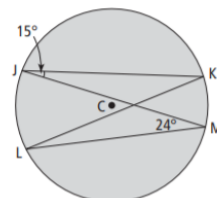
2. Určte veľkosť uhlov

a. $|\angle KLM| =$

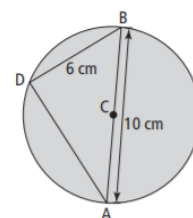
b. $|\angle MJK| =$

c. $|\angle JCL| =$

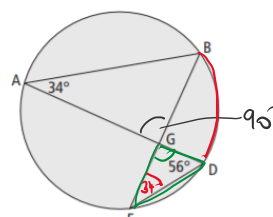
d. $|\angle KCM| =$

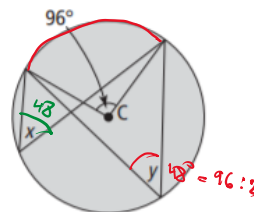
3. Bod C je stred kružnice, priemer kružnice má dĺžku 10 cm a tetiva BD má dĺžku 6 cm. Určte dĺžku tetivy AD.

4. Určte veľkosť uhla $\angle AGB$

5. Určte veľkosť vyznačených uhlov x, y

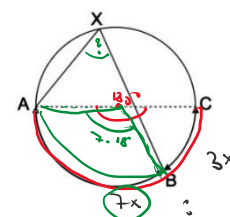

6. Úsečka AC je priemerom kružnice na obrázku. Pomer dĺžok oblúkov AB a BC je 7:3. Určte (v stupňoch) veľkosť uhla $\angle AXB$

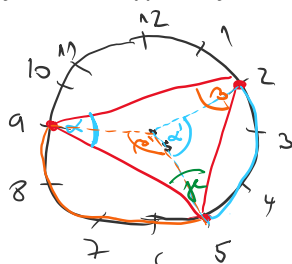
$$AC \rightarrow 7x + 3x = 10x \rightarrow 180^\circ$$

$$x = 18^\circ$$

$$|\angle AXB| = \frac{18 \cdot 7}{2} = 9 \cdot 7 = 63^\circ$$

7. Na kruhovom ciferníku hodín navzájom pospájame body prislúchajúce číslam 2, 5, 9, čím vznikne trojuholník. Vypočítajte veľkosti všetkých vnútorných uhlov toho trojuholníka.

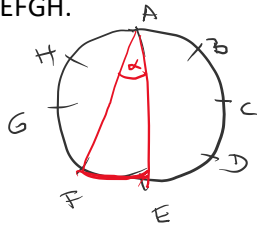
$$\text{vred. uhol pre 1 dieli} \rightarrow \frac{360}{12} = 30^\circ$$

$$\alpha' = 3 \cdot 30^\circ = 90^\circ \rightarrow \alpha = \frac{90}{2} = 45^\circ$$

$$\beta' = 4 \cdot 30^\circ = 120^\circ \rightarrow \beta = \frac{120}{2} = 60^\circ$$

$$\gamma = 180^\circ - (60^\circ + 45^\circ) =$$

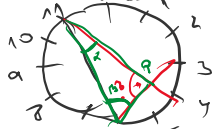
8. Vypočítajte veľkosť uhla, ktorý zvierajú uhlopriečky AE a AF v pravidelnom osemuholníku ABCDEFGH.

$$1 \text{ dielik} = \frac{360}{8} = 45^\circ \rightarrow \alpha' = 45^\circ$$

$$\alpha = \frac{45^\circ}{2} = 22,5^\circ = 22^\circ 30'$$

9. Dokážte, že spojnice bodov, ktoré na ciferníku označujú 3 a 6, je kolmá na spojnicu 4 a 11.

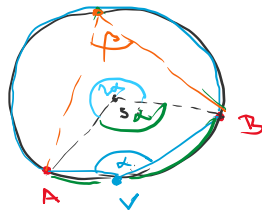
$$\Delta MPG \rightarrow |\angle MPG| = 180^\circ - (30^\circ + 60^\circ) = 90^\circ \checkmark$$

$$\alpha = 30^\circ$$

$$\beta = 60^\circ$$

10. Do kružnice je vpísaný pravidelný 9 – uholník ABCDEFGHI. Vypočítajte:
- vnútorné uhly štvoruholníka ADFI,
  - vnútorné uhly štvoruholníka BDEH,
  - uhol, ktorý zvierajú uhlopriečky štvoruholníka BDEH.

11. Na kružnici sú dva rôzne body A, B tak, že veľkosť obvodového uhla prislúchajúceho k väčšiemu oblúku sa rovná veľkosti stredového uhla prislúchajúceho k menšiemu oblúku. Určte veľkosti oboch prislúchajúcich obvodových uhlov.

$$2\alpha + \alpha = 360^\circ$$

$$3\alpha = 360^\circ$$

$$\alpha = 120^\circ$$

$$\beta = \frac{\alpha}{2} = 60^\circ$$

12. Body P, Q, R, S ležia na kružnici so stredom v bode O. Priamka TU je dotyčnicou ku kružnici v bode S. Sú dané uhly vyznačené na obrázku $|\angle ROS| = 64^\circ$, $|\angle QSU| = 58^\circ$.

- a. Vypočítajte veľkosti uhlov

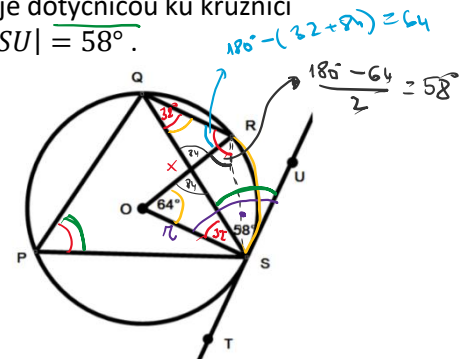
$$|\angle OSQ| = 32^\circ$$

$$|\angle SQR| = 32^\circ$$

$$|\angle QPS| = 58^\circ$$

$$|\angle QRS| = 122^\circ$$

- b. Sú priamky QR a OS rovnobežné? $\checkmark$

13. P, Q a R sú body na kružnici so stredom v bode O. Uhol $|\angle PSQ| = 60^\circ$. SP a SQ sú dotyčnice ku kružnici v bodoch P, Q.

- a. Vypočítajte veľkosti uhlov

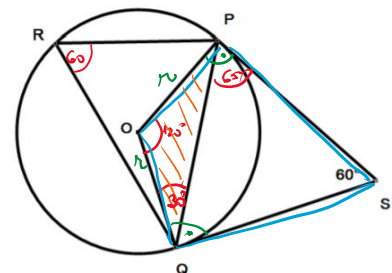
$$|\angle POQ| = 360^\circ - (90^\circ + 90^\circ + 60^\circ) = 120^\circ$$

$$|\angle PRQ| = \frac{120^\circ}{2} = 60^\circ$$

$$|\angle PQO| = \frac{180^\circ - 120^\circ}{2} = 30^\circ \text{ (normálny } \Delta)$$

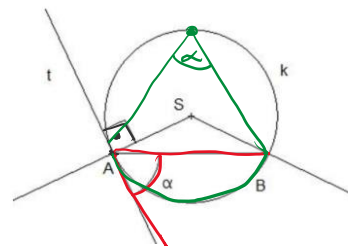
$$|\angle QPS| = 90^\circ - 30^\circ = 60^\circ$$

- b. Čo platí pre uhly $|\angle SPQ|$ a $|\angle PRQ|$? $\bullet$

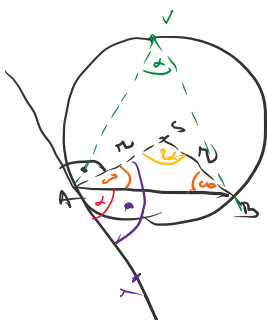
Úsekový uhol

uhol, ktorý zvierajú tetiva AB s dotyčnicou v bode A

Veta o úsekovom uhle úsekový uhol prislúchajúci tetive AB sa rovná príslušnému obvodovému uhlu, ktorý prislúcha k oblúku AB.

Dôkaz

$$|\angle AVB| = \alpha \rightarrow |\angle ASB| = 2\alpha$$

$$\triangle ABS \text{ rovnoramenný} \quad \frac{180^\circ - 2\alpha}{2} = 90^\circ - \alpha = \omega$$

$$|\angle BAX| = 90^\circ - \omega = 90^\circ - 90^\circ + \alpha = \alpha$$

